

8. 1. 2015

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vysoká rychlost vozidla nemusí mít vliv na zavinění nehody

Dopravní nehody s následkem ublížení na zdraví jsou bohužel stále na denním pořádku. A to včetně těch, při nichž oběť zranění podlehne. Často pak řidič jede rychlostí vyšší, než je povolená rychlost v daném místě.

JAKOVIDIS | KLEGA | PARTNERS

advokátní kancelář | Attorneys at Law

Z právního hlediska je v takových případech zásadní otázka prokázání zavinění na straně některého z účastníků nehody. Obžaloba většinou toto zavinění automaticky spojuje s porušením některého z pravidel silničního provozu na straně řidiče. Příkladem může být rychlá jízda řidiče, špatný technický stav vozidla, chybně nastavené světlomety či jiné porušení povinnosti, kterou řidiči ukládá zákon č. [361/2000](#) Sb., zákon o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů.

Inu jak se říká, řidič je vždy tak trochu jednou nohou v kriminále a druhou ve špitále.

Překročení rychlosti nemusí automaticky znamenat zavinění na straně řidiče

Řidič, který nedodržel rychlostní limit a neúmyslně srazil chodce, kterého nárazem vozidla vážně zranil nebo usmrtil, musí počítat s tím, že bude obviněn z trestného činu, patrně pak z trestného činu ublížení na zdraví (event. usmrcení z nedbalosti). Samotné překročení povolené rychlosti však ještě zdaleka neznámá, že řidič nehodu svým jednáním zavinil a tedy ani to, že se dopustil trestného činu. Podstatné totiž vždy bude, zda se u soudu prokáže kauzální nexus mezi rychlostí vozidla a následkem, tedy nárazem do chodce a jeho usmrcením či poraněním. A zde je na místě věnovat dostatečnou pozornost znaleckému posudku soudního znalce.

Znalecký posudek jako pilíř dokazování

Znalecký posudek je v takových případech stěžejním důkazem v trestním řízení. Znalec by měl důkladně zkoumat nejen rychlost vozidla v době nárazu a před nárazem, ale také další okolnosti podstatné ve vztahu k následku, tedy k nárazu vozidla do chodce. Stěžejní je tedy nejen chování

řidiče a stav vozidla, ale také chování chodce. Zejména je důvodné zkoumat, zda šel chodec po správné straně vozovky, zda byl označen reflexními prvky či světlým oblečením, zda se pohyboval v zastavěné lokalitě nebo v extravilánu. To vše má totiž zásadní vliv na reakční dobu řidiče na chodce (překážku na vozovce). A tato reakční doba je právě významná pro posouzení, zda rychlost vozidla měla vliv na srážku s chodcem či nikoliv. Technické závěry znalce jsou pak pro soud zásadní.

Jestli znalec dojde k závěru, že i pokud by řidič jel maximální povolenou rychlostí (například v obci do 50 km/hod.), jeho reakční doba by neskončila před střetem, bude pro obžalobu mnohem komplikovanější prokázat trestněprávní zavinění řidiče. Pakliže znalec dospěje k závěru, že pokud by měl řidič střetu s chodkyní zabránit, musel by jet rychlostí nejvýše mnohem nižší, než je povolená rychlost v místě (např. v obci by musel jet max. 15 km/hod.), pak soud může s ohledem na další okolnosti postrádat příčinnou souvislost mezi rychlou jízdou řidiče a nárazem do chodce. I tyto „další okolnosti“ jsou však podstatné a je třeba je blíže zkoumat a vyhodnotit.

Pokud chodec sám porušil právní předpisy například tím, že šel po nesprávné straně vozovky, případně šel v černém oblečení bez reflexních prvků a byl tedy pro řidiče v extravilánu téměř neviditelný, navíc v místě, kde nebylo důvodné, aby řidič předpokládal výskyt osoby na vozovce, jak by tomu mohlo být například poblíž zástavby, je třeba spatřovat zavinění nikoliv na straně řidiče, ale na straně chodce.

Chodec je účastníkem provozu stejně jako řidič

Zde lze poukázat na judikaturu Nejvyššího soudu ČR, konkrétně na rozhodnutí sp. zn. 3 Tz 182/2001, z něhož vyplývá, že při posuzování okolností, které řidič může, či nemůže předvídat, je třeba vycházet z konkrétní dopravní situace. Z hlediska zavinění z nedbalosti to pak znamená, že kromě míry povinné opatrnosti vyplývající z pravidel silničního provozu zde existuje i její subjektivní vymezení, vztahující se k míře opatrnosti, kterou je schopen řidič v konkrétním případě vynaložit. O zavinění z nedbalosti může jít pouze tehdy, pokud povinnost a možnost předvídat porušení, nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem jsou dány současně. Schopnost předvídat neoznačeného chodce jdoucího v nočních hodinách po nesprávné straně vozovky v extravilánu (například mezi poli), pak nelze po řidiči vyžadovat. V takovém případě řidič za protiprávní následek neodpovídá.

Naopak je nutné připomenout fakt, že také chodec je účastníkem silničního provozu dle zákona č. [361/2000](#) Sb., zákon o provozu na pozemních komunikacích, a stejně tak jako řidič je i on povinen se řídit tímto zákonem a dodržovat své povinnosti. V případě, že tyto povinnosti poruší, musí pak nést odpovědnost na následky tím zapříčiněné.

Trestný čin vs. přestupek a postoupení

Byť překročení maximální povolené rychlosti nebylo prokazatelně příčinou dopravní nehody, jedná se stále o jednání, které je v rozporu se zákonem. Může se jednat o přestupek dle zákona č. [361/2000](#) Sb., zákon o provozu na pozemních komunikacích. V takovém případě soud není orgánem příslušným k rozhodování o přestupku a věc musí postoupit dle § 222 odst. 2 trestního řádu příslušnému správnímu orgánu. Pokud však od spáchání přestupku uplynula lhůta 1 roku (což však nelze ani s ohledem na průměrnou dobu trestního řízení automaticky předpokládat z důvodu nezapočítávání lhůt), bude řízení o přestupku zastaveno a řidič nebude v takovém případě stíhán ani pro přestupek.

Mgr. Jiří Klega,
advokát

[JAKOVIDIS|KLEGA|PARTNERS](#)

Advokátní kancelář|Attorneys At Law

U Staré elektrárny 291/11
710 00 Ostrava

Tel.: +420 608 133 636

e-mail: klega.j@advokatova.cz

[*] příspěvek byl aktualizován - dne 8.1.2015

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)